№ 77. Wtorek 5. Kwietnia 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

C. k. ministerstwo spraw zewnętrznych nadało w porozumieniu z ministerstwem handlu posadę wicekanclerza, opróżnioną przy c. k. ajencyi i jeneralnym konzulacie w Bukareszcie Drowi *Ludwikowi Malfer.*

Część nieurzędowa.

Lwów, 5. kwietnia.

W sprawie konferencyi pisze *Nordd. Allg. Ztg.* z 1. b. m.: „Formalne zaproszenie związku niemieckiego ze strony Anglii z 26. marca, ażeby przysłał pełnomocnika swego na konferencyę w dniu 12go b. m., wyprawione zostało równocześnie i w taki sam sposób także do innych mocarstw, które podpisały traktat londyński. Z odpowiedzią przyzwalającą ze strony Prus wysłane zostało — jak się dowiadujemy — oświadczenie, że rozwiązania kwestyi szukać potrzeba na innej podstawie, niż są traktaty z r. 1852. i że zarazem kwestya narodowości, która w agitacyi Księstw zarówno z niemieckiej, jak i z duńskiej strony tak ważną odgrywa rolę, w zaspokajający sposób uwzględnioną być powinna. Zdaje się potwierdzać, że gabinet francuzki jest tego samego zdania, a nadto „głosowanie powszechne" uważa za środek, który najpewniej doprowadzić może do pomyślnego rezultatu. I my też przedstawialiśmy wczoraj jeszcze, że byłoby najstosowniej przedłożyć księstwom do odpowiedzi pytanie, czy chcą należeć do Niemiec, czy do Danii, gdyż w razie oświadczenia się ich za Niemcami straciłaby ta sprawa swój charakter międzynarodowy i stałaby się czysto niemiecką, do której rozwiązania mógłby przyczynić się celnie związek niemiecki. Z tego też powodu wydaje nam się udział związku w konferencyi wielce podobnym do prawdy, do czego zresztą Austrya i Prusy wezwały jeszcze zosobna niemieckie rządy związkowe depeszami okólnemi. Co do postanowienia Rosyi nie ma jeszcze nic pewnego, wszelako zdaje się, że zdanie, jakie wyraził książę Gorczakow w nocie swej z 18. sierpnia 1862 przy uznaniu Królestwa włoskiego, zachowa u dworu petersburgskiego znaczenie swoje także co do sprawy duńsko-niemieckiej."

Dnia 31. z. m. odbyło się w Inspruku uroczyste otwarcie tyrolskiego sejmu krajowego.

Podług telegramu z Tryestu z 2go b. m. miało przyjęcie deputacyi mexykańskiej nastąpić w poniedziałek, zaś we wtorek i we środę miał przyszły Cesarz mexykański przyjmować deputacyę z miast Wybrzeża. — Fregata pancerna „Don Juan d' Austria" udała się z początkiem tego tygodnia do eskadry na morzu niemieckiem.

Z teatru wojny donosi *Staatsanzeiger* z 1go kwietnia, że w nocy z 29. na 30. z. m. otworzono pierwszą paralelę naprzeciw okopów dyppelskich. Dzieła tego dokonało bez przeszkody ze strony nieprzyjaciela 2500 ludzi z brygady Cannstein pod zasłoną dwóch batalionów z brygady Greben. Dopiero 30go z. m. z rana padło z szańców kilka strzałów na ukończoną paralelę.

Na posiedzeniu Storthingu norwegskiego z 29. z. m. zostało Królowi udzielone prawo, użyć w razie potrzeby armii lądowej i floty ku pomocy Danii. Zarazem przyzwolony został kredyt w sumie 800.000 talarów. Norwegska armia i flota będą skompletowane.

W Londynie ogłoszony został na dniu 2go b. m. dalszy ciąg księgi błękitnej w sprawie duńskiej. Ta część zawiera korespondencye z ostatnich dwóch miesięcy względem przekroczenia Eidery i Szlei przez wojska głównych mocarstw niemieckich, względem opuszczenia Danewirku, ataku na Dyppel i wkroczenia do Jutlandyi, a nakoniec względem konferencyi. Przedłożone korespondencye sięgają aż do ostatniego tygodnia w marcu.

W Nowym Jorku oczekiwano w ostatnich dniach marca ataku jenerała Lee na armię nad Potomakiem, a oraz szturmu separatystów na Norfolk.

Monarchia Austryacka.

(Rewizye i aresztowania.) Z **Krakowa** piszą pod dniem 31. marca do *Jener. Kor.*: W powiecie Radłowskim przy sposobności rewizyi w Strzelcach małych przytrzymany został dowódzca powstańców Wolf Sokolski. Tenże, będąc rodem z Konstantynopola, służył, jak sam zeznaje, w tureckim pierwszym pułku kozaków; w roku 1848 zbiegł do Włoch, i jako rotmistrz odbył pod Garibaldim wyprawę r. 1849. W r. 1863 przybył do Krakowa, a ztąd udał się do Królestwa Polskiego, gdzie jako wyższy oficer dowodził powstańcami pod Langiewiczem, Czachowskim, Lelewelem, Ćwiekiem i Rębajłą, a nareszcie po śmierci dowódzcy powstańców Wagnera objął komendę nad jego oddziałem pod przybranem nazwiskiem Nekresa. Dnia 23. marca w bitwie pod Opatowem otrzymawszy postrzał z pistoletu w lewą nogę schronił się do Galicyi. i został umieszczony w szpitalu cywilnym w Tarnowie.

U pewnej właścicielki dóbr, podejrzanej o czynny udział w rewolucyjnym komitecie pań, odbyła się rewizya. i oprócz innych przedmiotów znaleziono tamże ukryty w stolcu kilkuarkuszowy spis sreber, zebranych na cele rewolucyjne. Spis ten oddano tymczasowo do przechowania asystującemu rewizyi ajentowi policyi, i wzięto się do dalszego poszukiwania; jakoż u woźnicy znaleziono stary drewniany kufer napełniony srebrami około $1^1/_2$ cetnara ważącemi, tudzież kosztowności ze złota i drogich kamieni. Zażądano od ajenta policyi spisu, który mu przed chwilą powierzono, ale już go nie było w jego rękach. i ze śledztwa na miejscu przeprowadzonego pokazało się, że ajent został w ciągu rewizyi przekupiony, i spis powyższy oddał służącej, która go niebawem rzuciła w ogień. Gdy póżniej owej właścicielce dóbr. która została aresztowaną, zarzucano, że stała się przyczyną nieszczęścia ajenta policyi, odrzekła obojętnie: Cóż mię to obchodzi? dano mu za to 1000 zł."

Wiedeń, 3. kwietnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* *Najjaś. Pan* udzielał we czwartek posłuchania i przyjmował między innymi członków komitetu, który we wtorek urządza bal maskowy na rzecz fundacyi Gablenza; Jego Mość Cesarz przyrzekł swoją obecność jak również i Najjaś. Pani. Nadto przyjmował Jego ces. Mość deputacyę komitetu do wzniesienia pomnika Haydnowi, która składała podziękowanie za ofiarowaną na ten cel przez Najjaśn. Pana sumę 500 zł. w. a. Dniem przedtem przyjmował Jego ces. Mość deputacyę komitetu studentów ku wspieraniu ranionych wojowników i przyrzekł, że będzie obecnym na przedstawieniu „Obozu Wallensteina", które urządzają studenci. Tego samego dnia przyjmował Jego Mość Cesarz także francuzkiego jenerała *Froissarda* i zaprosił go wraz z jenerałem *Morin* do stołu cesarskiego; i z tego powodu odjechał p. Froissard dopiero na zajutrz do Miramare, dokąd wiezie pismo Cesarza Napoleona do przyszłego Cesarza mexykańskiego. Także Arcyksiążę *Karol Ludwik* udał się z Gracu do Miramare.

Jej ces. Wysokość Arcyksiężna Hildegarda, małżonka Jego ces. Wysokości Arcyksięcia Albrechta umarła wczoraj o godzinie 3ciej zrana po długiem pasowaniu się ze śmiercią, powróciwszy dopiero przed dwunastu dniami z pogrzebu swego dostojnego brata, Króla bawarskiego Maxymiliana II. Urodzona dnia 10. czerwca 1825. była trzecią córką Króla bawarskiego Ludwika, który teraz obarczony wiekiem, otrzymuje na odległem wybrzeżu Algieru wiadomość o śmierci dwojga ukochanych dzieci. S. p. Arcyksiężna Hildegarda wstąpiła w śluby małżeńskie z Arcyksięciem Albrechtem dnia 1go maja 1844, i pozostawia z tego szczęśliwego małżeństwa dwie córki, Arcyksiężne Maryę Teresę, ur. 15. lipca 1845, i Matyldę, ur. 25. stycznia 1849, syn Karol Albert, ur. 3. stycznia 1847, umarł 19. lipca 1848.

Śmierć szlachetnej, wszystkiemi cnotami umysłu i serca ozdobionej księżnej, obudziła w ludności najgłębszy smutek.

Jego Świątobliwość Papież powziąwszy wiadomość o ciężkiej słabości Jej ces. Wysokości, raczył nadesłać drogą telegraficzną swoje apostolskie błogosławieństwo.

Wiadomość o śmierci Arcyksiężnej doszła jeszcze w nocy wszystkich członków domu cesarskiego nie mieszkających w Wiedniu, a z rana została zakomunikowana dworom zagranicznym. Wczoraj popołudniu Arcyksiążę Albrecht przyjmował odwiedziny kondolencyjne Najjaś. państwa, cesarzowej Karoliny Augusty wdowy i innych bawiących w Wiedniu członków domu cesarskiego. Pogrzeb odbędzie się we wtorek i słychać, że Arcyksiążę Maksymilian przybędzie na ten obrzęd. — Dziś zwłoki zmarłej będą wystawione w wielkiej sali pałacu arcyksiążęcego, a gwardya arcyerów będzie stanowić straż.

J. E. minister Lasser zapadł na zdrowiu i nie opuszcza łóżka. J. E. minister stanu Schmerling udał się do Pragi. Prezydent baron Raule wyjechał do Drezna dla otwarcia obradującej pod jego przewodnictwem konferencyi względem niemieckiego prawa obligacyi.

Dwór cesarski przenosi się dnia 15go b. m. z burgu cesarskiego do Schönbrunn.

Francya.

Paryż, 29. marca. *(„La France" o konferencyi zebrać się mającej.)* *La France* w długim artykule z napisem „Europa i Francya" stara się dowodzić, iż Francya jedna ze wszystkich mocarstw europejskich w pełnej świadomości swych celów przy zielonym stoliku na konferencyach obradzać będzie mogła. Europa nie przyszła do świadomości zasad, które nią kierować mają; nie umie ani ustalić pożądanego pokoju, ani uniknąć wojny, której się lęka. Przymierze odporne przeciwko Francyi byłoby bez celu, bo Fran-

cya nie szuka zdobyczy; przymierze zapewne byłoby prawdziwem szaleństwem. Nieufność przeciwko Francyi książąt, osobne interesa bronić mających, nie jest niczem usprawiedliwioną, bo Francya jeden tylko ma cel, ugruntowanie europejskiego pokoju na podstawie zasady, którą reprezentuje, i ogólnych interesów, w których obronie stanęła.

Włochy.

(Zaburzenia w Neapolu.) Dzień świętego Józefa, imieniny Garibaldego, nie przeszedł w Neapolu bez wielkiego zaburzenia, które zarazem dowodzi, jak dalece rząd piemoncki jest znienawidzony. W dniu tym liczne tłumy pospólstwa przebiegały ulice z okrzykiem niech żyje Garibaldi! niech żyje Król Garibaldi! Wieczorem pospólstwo zmusiło mieszkańców kilku ulic do oświetlenia domów na cześć Garibaldego. O Królu Wiktorze Emanuelu w całym tym tumulcie wcale nie wspomiano. Dopiero po wystąpieniu gwardyi narodowej i po licznych uwięzieniach spokojność przywrócona została.

Niemcy.

Monachów, 31. marca. *(Różne wiadomości.)* Odręczne pismo królewskie dziękuje ludności za okazaną wierność i przychylność w czasie choroby i śmierci zmarłego Króla bawarskiego. Król panujący widzi w tem napomnienie do naśladowania zgasłego Monarchy we wszystkich cnotach jego, które mu, a zwłaszcza konstytucyjne cnót tych pojęcie szczerą miłość ludu zjednały.

Hanower, 2. kwietnia. Ministeryum finansów obwieściło, iż eskadra austryacka, przeznaczona ku obronie handlu niemieckiego, odebrała rozkaz rozciągania swych operacyj na morze północne.

Wrocław, 1. kwietnia. Dziś o godzinie 2giej z południa odesłani zostali do Wiednia chorzy i ranni z wojska austryackiego, którzy wczoraj wieczorem do Wrocławia przybyli. Nazajutrz oczekiwano nowego transportu chorych. Również oczekiwany jest oddział dragonów austryackich z pułku księcia Windischgrätz dla skompletowania tego pułku.

Dania.

(Różne wiadomości.) Raport nadesłany ministrowi wojny pod dniem 30. marca donosi, iż ciągnie się dalej ostrzeliwanie szańców dyppelskich, lecz jest mniej gwałtowne. Pod Fryderycyą nic nowego nie zaszło.

Król duński przybył dnia 29. marca do Aalborga i zamierzał wrócić nazajutrz do stolicy.

Dagbladet donosi z Chrystyanii pod dniem 29. marca, iż storthing (sejm norwegski) przyjął propozycyę królewską względem uzbrojeń. Tenże sam dziennik mówi o demonstracyach w Finlandyi za sprawą duńską.

(Depesze telegraficzne.) Depesza z Gravenstein 20 marca donosi: W nocy z 29. na 30. marca nastąpiło otwarcie pierwszej paraleli około 2000 kroków długości mającej, naprzeciw fortyfikacyom 1 do 6, od Wenningbundu, po gościńcu sonderburgski. Pochód odbył się tak cicho, a robota tak spokojnie, że nieprzyjaciel nie wiedział o niczem, i już o godzinie 2½ wał był dostatecznym do zasłonięcia walczących. O świcie można było za pomocą lunet widzieć zdziwienie oficerów duńskich stojących na wale szańcowym. Od czasu do czasu miotano granaty przeciw paraleli, która jednak nie została uszkodzona.

Dziś zrana wzięto do niewoli trzech majtków wraz z łodzią należącą do okrętów wojennych, które bronią przystępu do Wenningbundu. Chcieli oni przewieść rzeczy z wyspy Alsen, i zostali zapędzeni na ten brzeg, na którym nie spodziewali się wcale posterunków pruskich. Gdy wysiedli na ląd, Prusacy zranili jednego z nich, i wszystkich trzech wraz z łodzią wzięli do niewoli. Odstawiono ich do głównej kwatery, gdzie zostali ściśle przesłuchani. To wzięcie do niewoli było szczęśliwym przypadkiem.

Duńskie ministeryum wojny ogłasza, że Duńczycy obsadzili dn. 28. marca Horsens w Jutlandyi, opuszczony przez sprzymierzeńców, którzy udali się ku południowi.

Komendant Fridericii zdaje raport, że kapitan Stockfleth i porucznik Harboe zrobili wycieczkę dn. 29. marca, i przywiedli z sobą do twierdzy 22 pojmanych huzarów pruskich i 23 konie.

Znakomity jenerał szwedzki Hazelius, umieścił w urzędowej *Poststg.* artykuł pod tytułem „Dannewirke i Dyppel“, w którym dowodzi, że Duńczycy mogą także nie utrzymać się w Dyppel, i tym sposobem usiłuje zapobiedz zbytecznemu zdziwieniu, jakie nastąpiło po opuszczeniu Dannewirke.

Wychodzący w Altonie *Mercur* zawiera następującą depeszę z Rendsburga z dn. 1. b. m.

Z powodu bliskiej konferencyi, ma odbyć się w Szleswiku zgromadzenie delegowanych z rozmaitych okolic księstwa, któremu będzie przedłożone następujące oświadczenie:

Od śmierci Fryderyka VII. Księstwa Szleswik i Holsztynu stały się samodzielnemi, i tylko prawowitemu księciu Fryderykowi VIII. winne są posłuszeństwo; oświadczają więc w obec dworów przystępujących do konferencyi, że poczytują się za uprawnione żądać, aby bez ich zezwolenia nie wydawano względem nich żadnego stanowczego orzeczenia.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 30. marca. *(Rozporządzenie przeciw żałobie. — Odkrycia w Warszawie.)* *Dzien. Powsz.* donosi: W rozkazie dziennym do warszawskiej wykonawczej policyi z dnia 17. (29.) marca r. b. czytamy: W ponowieniu rozporządzenia w rozkazie dziennym z dnia 8. (20.) lutego r. b. zamieszczonego, polecone zostało policyi wykonawczej ścisłe przestrzeganie, iżby żałoby przy ubiorach bez szczególnych piśmiennych upoważnień żadna mieszkanka używać nie ważyła się; o przekraczających zaś pod tym względem dla wymierzenia kary zaraz donosić zalecono.

Korespondent warszawski do gazety petersburgskiej w liście z dnia 7. (19.) marca pisze pomiędzy innemi: „W sprawie Bogusławskiego komisyi śledczej udało się zrobić wiele odkryć z zeznań aresztowanych. Oprócz Bogusławskiego, Lauberów i Comp., którzy byli już aresztowani, wykryto jeszcze kilku ważnych przestępców stanu, którzy zajmowali bardzo wysokie godności w organizacyi narodowej, jako to: ministra spraw wewnętrznych rządu narodowego, ministra skarbu, głównego litografa całego podziemnego świata literackiego itd.“

(Wiadomości z prowincyi.) Ten sam dziennik z 31. z. m. donosi:

Płock. Pogłoski o formowaniu się zuzüglerów na granicy pruskiej od strony naszej gubernii zaczynają się sprawdzać. Nie dalej, jak w dniu 28. b. m. w nocy, przeszli oni granicę w liczbie około 400 ludzi naprzeciw Rypina, i rzucili się na nasz posterunek w Łapinóżce, — lecz porucznik Polaków niedaleko stojący zaatakował ich, położywszy na miejscu 40, ujął trzech do niewoli i zabrał 20 sztućców i 2 konie. Rozpierzchłe resztki ratowały się ucieczką za granicę. W tej utarczce raniono u nas dwóch objezdczyków. Zuzüglerzy jak wiadomo rozkwaterowani są w małych partyach po wsiach u obywateli pogranicznych wiosek, zbierają się na dany znak i przechodzą granicę. Chociaż patrole pruskie czasami dostrzegłszy ruchy zatrzymują ich, lecz zdarza się często, że uchodzą troskliwej baczności Prusaków.

Lublin. W wojennym oddziale Lubelskim stan straży wiejskiej był następujący pod dniem 1. stycznia 1864 r.; liczba ogólna straży 255, w tej liczbie strażników pieszych 4350, konnych 436, uzbrojonych w kosy, widły, siekiery i kołki.

Kalisz. Od czasu jak Rosyanie zrozumieli nową swoją sytuacyę, w powiecie Kaliskim aresztowali do 100 rozkwaterowanych bandytów. W innych powiatach, nie przestają również chwytać i odstawiać władzom włóczęgów.

Miechów. Kilkunastu uzbrojonych powstańców napadłszy w dniu 16. (28.) lutego r. b. na dom leśniczego lasów Stępoczyckich Józefa Cubera uprowadzili ztamtąd gwałtem dymisyonowanego żołnierza Mikołaja, z nazwiska niewiadomego, służącego za parobka, zwłoki którego znaleziono wiszące w gminie Lubny w powiecie Kieleckim.

Łęczyca. Dnia 9. (21.) marca wykryto w lesie do wsi Nagórki należącym, własnością Zieleniewskiego obywatela będącym o 10 wiorst od Łęczycy położonym. skrzynię troskliwie okuta blachą. w której znajdowały się 20.000 ładunków ostrych, proch w workach i blaszankach, — mnóstwo kapiszonów i kilka form do lania kul; nadto wykryto 52 pałasze kawaleryjskie, 32 sztuk broni różnego kalibru, pistoletów 26 i 2 karabinki huzarskie przez bandytów ukryte. Skrzynię z powyższemi przedmiotami odstawiono do Łęczycy.

Łagów. W dniu 25. lutego (8. marca) kilkunastu bandytów przybywszy w nocy do miasta, zniszczyli herb Królestwa Polskiego i uciekli do lasu. Dnia zaś 27. lutego (10. marca) oddział partyzancki wysłany z Radomia, napadł na bandę Filipowskiego, z której legło 12, a 2 ujęto do niewoli.

Wieluń. W skutek wyroków sądu wojennego polowego. powieszeni zostali za udział w powstaniu i należenie do band żandarmów wieszających, Jan Dombrowski włościanin ze wsi Cegielni. Józef Szczepański mieszczanin i Piotr Bartników (Wawrzeniec) dezerter zbiegły w roku 1848, który znajdując się w bandzie, miał czynny udział w zabójstwie starozakonnego Lasmana. Wyroki te wykonano dn. 4. (16.) marca r. b. w Wieluniu.

Rosya.

Petersburg, 31. marca. *(Przegląd gwardyi na 50letnią pamiątkę wkroczenia wojsk rosyjskich do Paryża. — Różne wiadomości.)* Dziś odbył się przed monumentem Cesarza Aleksandra I. przegląd gwardyi na pamiątkę 50letnią wkroczenia wojsk rosyjskich do Paryża.

Ruski Inwalid pisze, iż każdy naród ma właściwy sposób obchodzenia świetnych wspomnień. We Francyi i Anglii wystawiają pomniki dla zachowania pamiątki odniesionych zwycięstw, mosty i ulice noszą nazwy tych zwycięstw, w Rosyi zaś czyny bohaterskie żyją w sercach ludu i obchód ich ma miejsce przez przegląd wojskowy.

Dziennik powyższy oskarża ministra wołoskiego Kogalniczana o wyraźne sympatye dla rewolucyjnej Polski, przypomina jednak. iż gdy rewolucyonistom droga przez Galicyę zamkniętą została, tylko przez Bessarabię, Wołyń i Podole wkroczyćby mogli, a w tych prowincyach ludność im wcale nie sprzyja.

Wilno. *(Reakcya.)* *Gazeta moskiewska* pisze między innemi: „Wszyscy, którym się zdarzyło ostatniemi czasy przejeżdżać

przez Wilno, jednozgodnie świadczą, że kraj otrzymał zupełnie ruską fizyonomię. Należy przytem wspomnieć, że jenerał-gubernator mógł tylko działać takiemi środkami zarządu, jakie się znajdują w rozporządzeniu rządu ruskiego. Wszędzie ustaliła się cichość i zupełne bezpieczeństwo. Duchowieństwo prawosławne ożyło; wszystko co ruskie nabrało odwagi i podniosło głowę. Wszędzie teraz panuje język ruski. Po wsiach otwarto około 400 szkół ludowych. Szkoły miejskie są przekształcone, równie jak i żydowskie szkoły ludowe. Język wykładowy w szkołach żydowskich ruski. Żydzi nawet zaczeli z sobą mówić po rusku; dzieci ich gorliwie uczą się w szkołach języka ruskiego, a książki ruskie są przez nich rozkupywane. Księgarnia niedawno otwarta w Wilnie, a znajdująca się pod zarządem p. Gusiewa. astronoma tamecznego obserwatoryum, prowadzi, jak nam piszą, doskonale swe interesa. — Aktorzy Polacy grają sztuki narodowe ruskie, a teatr zawsze jest pełen."

(Reformy w Finlandyi.) W Finlandyi czas trwania sejmu został na prośbę tegoż powtórnie przedłużony, a co tam się dzieje, zdolne jest zaiste wzmocnić nadzieję Rosyan, że cesarz Alexander II. i dla Rosyi przygotowuje podobne instytucye. Trudno zresztą pojąć dla czego rząd w tylu względach tak jest przychylnym sejmowi finlandzkiemu, np. w ciągu lat czterech język fiński ma się stać urzędowym, rząd pozwala bez przeszkody proponować zniesienie kary śmierci, i sam proponuje zniesienie cenzury prewencyjnej na wszystkie pisma w języku fińskim, który to krok przyjęty został z największą radością przez całą rosyjską prasę dziennikarską, gdyż jest także spodziewanym w Rosyi. To zniesienie cenzury w Finlandyi i przekazanie przestępstw prasowych zwyczajnym trybunałom jest nie wątpliwie bardzo ważnym krokiem cesarza, ponieważ sankcyonuje on precedencyę i powołanie. Oczywiście są jeszcze przytem pewne ograniczenia. Finlandczyk może zdanie swoje rozpowszechniać drukiem bez cenzury tylko w fińskim, a nigdy w rosyjskim języku, i nawzajem pismo Rosyanina w języku fińskim nie będzie wcale wolne od cenzury, niemniej przeto publiczne przyjęcie zasady ze strony rządu jest wypadkiem wielkiej wagi, odtąd bowiem zniesienie cenzury prewencyjnej w Rosyi przestaje być utopią.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 26. marca. *(Czynności izby. — Nowy dziennik. — Pożyczka.)* Izba rozwinęła w ostatnim czasie nadzwyczajną czynność, i załatwiła kilka najważniejszych projektów do ustaw. Tu należy przedewszystkiem ustawa gminna, która jak się wyraził prezydent ministrów, jest filarem państwa. Do bardzo ożywionych dyskusyi doprowadziła kwestya czy żydzi zamieszkali w Mołdawii i Wołoszczyznie mają być także przypuszczeni do praw przepisanych nową ustawą gminną. W końcu odmówiono żydom przypuszczenia ich do tychże praw, a to z powodu, że ich stanowisko jest wyjątkowe, a nadto izraelici zamieszkali w księstwach Naddunajskich nie podzielają tych wszystkich ciężarów, które ponoszą krajowcy. Jednakowoż na wniosek Rosettego określono blizej kilka wypadków wyjątkowych, w których żydzi mogą korzystać z dobrodziejstw ustawy gminnej. Jakoto: jeżeli izraelita służył w armii, i osiągnął przynajmniej stopień podoficera, jeżeli może się wykazać, że posiada pewien stopień wykształcenia, który nabył w szkołach krajowych, lub stopień doktora nabyty na uniwersytecie zagranicznym, lub nareszcie jeżeli przy jakowem przedsiębiorstwie przemysłowem zatrudnia przynajmniej 50 ludzi. — Nową ustawę karną przyjęto także znaczną większością, jakoteż ustawę względem nowego podziału powiatów. Oprócz tych ustaw ministeryum zapowiedziało kilka innych, z których najważniejszą jest ustawa włościańska, a następnie propozycya sprzedaży znacznej części dóbr klasztornych na rzecz państwa. Zaproponowano także rozdzielić fundusze szpitalne, i każdemu szpitalowi przekazać należący się mu fundusz. Minister wniósł także projekt założenia w Jassach szpitalu dla dzieci. — Temi dniami ukazał się tu pierwszy numer nowego dziennika *Badusznost* (przyszłość) wydawanego w języku bulgarskim, i rumuńskim. Celem tego dziennika jest wzniecać współczucie między Bulgarami a Rumunami. — Inny dziennik rumuński ogłasza, że w ostatnich czterech latach 60 oficerów rumuńskich ukończyło studya za granicą, powiększej części we Francyi. Zawarta z bankiem otomańskim pożyczka znowu została zakwestyonowana ponieważ dyrekcya towarzystwa w Londynie odmówiła ratyfikacyi warunków położonych przez tutejszego ajenta. Układy są w toku. Na najbliższem posiedzeniu izby przyjdzie pod obrady ustawa włościańska. Wniosek Docana względem dania ministerstwu wotum nieufności, upadł będąc popartym tylko przez 7 deputowanych.

Grecya.

Ateny, 29. marca. *(Różne wiadomości.)* Nowo mianowane ministeryum wydało proklamacyę do ludu.

Batalion wojska w Misolunghi, który bunt podniósł, został rozpuszczony.

Oddanie Wysp Jońskich rządowi greckiemu, nastąpić ma w dniu 28. kwietnia.

Turcya.

Stambuł, 26. marca. *(Odpowiedź Księcia Couzy w sprawie zniesienia klasztorów. — Różne wiadomości.)* Książę Couza odpowiedział Wielkiemu Wezyrowi na pismo w kwestyi zniesienia klasztorów, iż w sprawie tej podda się decyzyi konferencyi, na przypadek gdyby suma wynagrodzenia, przez izbę deputowanych w Bukareszcie oznaczona, miała być niedostateczną. Zbrojenia się Księstw wywołane są niepewną sytuacyą Europy nie przeszkadzają bynajmniej uległości ich względem wysokiej Porty.

Wczoraj uwięziono na przedmieściu Pera jednego z polskich wychodźców na reklamacyę posła rosyjskiego. Kroki przez posła francuzkiego dla uwolnienia uwięzionego czynione, były dotąd bezskuteczne.

Do *Jen. Kor. austr.* piszą, iż cesarski Mufeticz (urzędnik) do Serajewa zesłany. ogłosił firman oskarzający władze tureckie w Bośnii. iż nie mają żadnego względu na równo uprawnienie chrześcian, i że Sułtanowi sprzykszyły się już skargi Rajasów. On przeto (Mufeticz) wysłucha wszelkich żażaleń i takowym zadość uczyni. Czynność swoją w Serajewo rozpoczął rozwiązaniem dawnej rady i ustanowieniem nowej. Podatek wojenny znów od Rajów w Bośnii pobierają. Z resztą grasuje w kraju zaraza na bydło a na ospę umiera wielu ludzi, nie tylko dzieci, lecz i osoby w wieku dojrzałym.

Kronika.

(Pożar.) Dnia 26. marca, przed południem zgorzał przez nieostrożność w Dawidowie w obwodzie lwowskim dom tamtejszego włościanina Jana B. Szkodę obliczono na 40 zł. w. a.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 11. z. m. wydarzył się w Podemszczyznie w obwodzie żółkiewskim następujący smutny wypadek: Marya B. służąca, łapiąc kurę w gorzelni, wpadła przypadkowo pod koła kieratu, i została tak dalece zgnieciona, że w przeciągu półkwadransa zakończyła życie.

(Konserwatoryum dramatyczne w Peszcie.) Subwencya cesarska ułatwiła założenie konserwatoryum do kształcenia artystów dla nowego teatru narodowego w Peszcie. W skutek tego, komitet teatru narodowego którego prezesem jest hr. Jerzy Karolyi rozpisał konkurs na następujące posady: wicedyrektora, który zarazem będzie profesorem, i ma kierować konserwatoryum, z pensyą 1000 zł., dwóch profesorów do dramatu i komedyi z pensyą po 500 zł., dwóch nauczycieli śpiewu z pensyą po 500 zł. i nauczyciela fortepianu z roczną pensyą 500 zł. Wykładane będą: język węgierski, i poezya, dramaturgia, historya, archeologia, etnografia i studya dramatyczne.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stanisławów, 19. marca. W I. połowie b. m. były na targach tutejszych następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Buczacz		Halicz		Manasterzyska		Nadworna		Stanisławów		Tłumacz	
	zr.	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	25	2	.	2	37	2	50	2	75	2	50
„ żyta . . .	1	5	1	40	1	20	1	60	1	40	1	20
„ jęczmienia .	.	80	1	.	.	87	1	20	1	30	.	80
„ owsa . . .	.	60	.	70	.	65	.	90	.	80	.	55
„ hreczki . .	1	5	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.
„ kukurudzy .	1	10	1	40	1	7	1	40	1	25	1	.
„ ziemniaków .	.	40	.	40	.	40	.	60	.	60	.	50
Cetnar siana . . .	1	.	1	50	.	80	1	80	1	25	1	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	.	5	.	5	.	5	.	6	50	5	50
„ „ miękkiego	5	.	3	50	4	.	4	.	4	.	4	50
Funt mięsa wołowego	.	9	.	8	.	10	.	8	.	11	.	12
Mas okowity . . .	.	24	.	44	.	60	.	45	.	65	.	27

Stan austr. banku narodowego.

Dnia 31. marca.

Stan czynny.	zła.	c.
Wybite złoto i sztaby	110,639.670	79.^{5}
Weksle na miasta zagraniczne	644.843	79
Raty kolei południowej	16,000.000	—
Depozyt państwa w srebrze i wekslach zagranicznych	797.850	—
Eskontowane weksle i efekta w Wiedniu	56,711.734	12
detto w zakładach filialnych	21,858.044	47
Zaliczki na papiery publiczne w Wiedniu	39,116.900	—
detto w banku filialnym .	6,255.900	—
Przywilej banku	80,000.000	—
Pozostały dług państwa za spłacenie banknotów waluty wiedeńskiej	27,410.371	7
Dług państwa do spłacenia w srebrze	20,000.000	—
Dług państwa pokryty dobrami skarbowemi . . .	57,795.036	16
Zaległe raty za sprzedane dobra skarbowe . . .	5,434.656	56.^{5}
Efekta do sprzedania	12,841.777	56.^{5}
Pożyczka hypotekarna	62,171.959	69.^{5}
Efekta funduszu rezerwowego	10,334.638	92
„ funduszu pensyi	1,356.728	38

	zł.	c.
Kolej Karola Ludwika	11,078.760	—
Gmachy i inwentarze	4,581.285	84
Razem	545,030.157	37

Stan bierny.

	zł.	c.
Fundusz banku	110,250.000	—
Fundusz rezerwowy	10.337.039	24.^{5}
Obieg banknotów	379,514.197	—
Przeznaczone do ściągnięcia asygnacye banku	797.054	3.^{5}
Należytości z żirów	5.439	27
Niepodniesione dywidendy	220.557	40
Listy zastawne	40,869.160	—
Niepodniesione procenta listów zastawnych	41.128	44.^{5}
Fundusz pensyi	1,356.728	38
Saldi bieżących rachunków	1,638.853	59.^{5}
Razem	545,030.157	37

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. kwietnia.

Hotel George: PP. Krasnicki Miecz., z Zazuliniec. — Poray Kazimierz, z Porajówki. — Czermiński Juliusz, z Glińska.

Hotel europejski: Madejski Leo, z Krakowca. — Hr. Olizarowie Wład. i Erazm, z Rosyi. — Gross Antoni, z Sanoka. — Lewicki Miecz., z Koniuszek.— Aywas Stefan, z Milkca. — Aywas Karol, z Hołowczyniec.

Dnia 3. kwietnia.

Holel europejski: PP. Rudnicki Teodor, z Rudnik. — Starzyński Boj., z Derewni. — Cikowski Wład., z Słobody. — Zarzycki Tytus, z Chotylubia.

Hotel angielski: Riedel Karol, z Dobrzanic. — Sozański Celestyn, z Kornalowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. kwietnia.

PP.: Rubczyński Adolf, do Uherzec zwieniawskich. — Abraham Leopold, do Wróblik królewskich. — Mihaly Juliusz, c. k. porucznik, do Żółkwi. — Roszkowski Antoni, do Brykonia. — Pleyel Józefina, do Nowegosiola.

Dnia 3. kwietnia.

PP.: Tretter Hilary, do Laszek. — Morawski Wł., do Olesza.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „**Unsere Lehrbuben,**" krotochwila ludowa ze spiewami w 3 aktach. 6 występ gościnny trzech karłów pp. Jean Piccolo, Jean Petit i Kiss Jozsi.

Jutro teatr polski: „**Marya córka pułku.**" komedyo opera w 2 aktach, a 4 odsłonach.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. i 3. kwietnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	322.19	+ 2.1	78.8	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	321.53	+ 6.0	65.9	„	„	„
10.god.wiecz.	322.00	+ 3 8	88.2	„	„	„
7. god. zrana	322.44	+ 2.7	85 5	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.04	+ 5.5	53 4	północny	„	„
10.god.wiecz.	324.22	+ 3.7	80.6	„	„	„

Kurs lwowski.

Dnia 2. kwietnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	49	5	54
Dukat cesarski	„ „	5	51	5	57
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	50	9	63
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	82	1	84
Talar pruski	„ „	1	75	1	77
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	35	73	15
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	75	90	76	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	92	72	55
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	57	80	23
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	205	92	208	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 2. kwietnia.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	73	10
5% pożyczka narodowa	80	40
Losy z 1860 roku	94	35
Akcye banku wiedeńskiego	772	—
„ „ kredytowego	184	10
Londyn, 10 funtów szterlingów	116	40
Dukat pojedyńczy	5	55$\frac{1}{2}$
Srebro	115	85

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 2. kwietnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	68.10	68.25
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	96.90	97.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 30	80.50
od kwiet. do paźd. po 5%	80.30	80.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72.90	73.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	72.90	73.25
dtto. po 4$\frac{1}{2}$%	64.25	64.50
dtto. „ 4%	57.—	57 25
dtto. „ 3%	42.75	43.25
dtto. „ 2$\frac{1}{2}$%	36.50	37.—
dtto. „ 1%	14.30	14.40
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	150.50	151.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	145.—	146.—
Przez. do wyl. z r. 1854	91.—	91.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	94 30	94.40
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	95.20	95 30
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67.50	68.50
„ „ 4$\frac{1}{2}$%	62.50	63.—
„ „ 4%	55.—	55.50
„ „ 3$\frac{1}{2}$%	49.—	49.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2$\frac{1}{2}$%	55.—	58.—
„ 2$\frac{1}{4}$%	49.—	51.—
„ 2%	44.—	46.—
„ 1$\frac{3}{4}$%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4$\frac{1}{2}$%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych.

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	86.—	86.50
Wyż. Aust. i Salcb.	84.50	85.—
Czech	92.50	93.—
Morawii	93.50	95.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.50	88.50
Tyrolu	—.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	74.50	75.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	72.50	73.—
Kroacyi i Slawonii	74.75	75.—
Galicyi	72.—	72.25
Siedmiogrodu	70.50	71.25
Bukowina	70.50	71.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.25	71.75
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.50	93 50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	58.50	59.—
Dług Salcburga „ 3$\frac{1}{2}$%	— —	—.—
„ 3%	58.50	59.—
„ 2$\frac{1}{2}$%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	29.—	30.—
„ 1$\frac{3}{4}$%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.—	27.—
„ 2$\frac{1}{2}$% „ 100 „	20.—	22.—
„ 2$\frac{1}{4}$% „ 100 „	19.50	20.—
„ 2% „ 100 „	17.50	18.—
„ 1$\frac{3}{4}$% „ 100 „	15.50	16.—

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	771.—	773.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	184.—	184.10
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	613.—	615.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1812.—	1814.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	193.—	193 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	133 50	134 —
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.—	127 25
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	251.—	252.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	206.25	206 75
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	30.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	80.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	690.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	242.—	246.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	142.—	144.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	434.—	435.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	226.—	228.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	387.—	389.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	460.—	470.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	279.—	281.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	155 75	156.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	101.20	101.40
przeznaczone do los. po 5%	90.25	90.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	86.—	86.20
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	72.50	73.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	93.75	94.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	85.40	85.60
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	117.—	117.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	117.—	118.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	94.—	94.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.—	89.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.50	81.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.—	98.—
Lloyda za 100 zł.	89.—	91.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 200 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	97.50	98.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.—	77.25
Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	97.80	98.—

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	125 50	126.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	90.50	91.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	108.—	109.—
„ „ po 50 zł. m. k.	49.50	50.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	29.—	29.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	91.—	92.—
Salma „ 40 „ „	31.25	31.75
Palfiego „ 40 „ „	29.50	30.—
Clarego „ 40 „ „	28.25	28.75
St. Genois „ 40 „ „	29.50	30.—
Windischgrätza 20 zł. „	19.—	19.50
Waldsteina 20 „	19.75	20.25
Keglevicha 10 „	14.50	15.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	87.75	99.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	98.80	99.—
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	99.—	99.—
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	87 75	87.90
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	116.40	116.60
Lugdun za 100 fr.	—.	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	46.10	46.20
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	46 25	46 35
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	— —

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.55$\frac{1}{2}$	5.56$\frac{1}{2}$
dtto. pełnej wagi	—.—	—.—
Korona	16.—	16.25
20frankówka	9.34	9.36
Rosyjski imperyał	9.55	9.60
Talar związkowy	1.74	1.74$\frac{1}{2}$
Srebro	115.85	116.25

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Budyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.